

BURTŅIEKU

10./11. 1995.

VĒSTĪS

BURTŅIEKU PAGASTA IZDEVUMS
JANVĀRIS

Burtņieku zvaigžņu stunda Zvaigznes dienā.

"Jo tālāk no pirmās skolas mēs aizājam,
jo mīļāka tā liekas."

Tā gribētos sākt vēstījumu par to, kā šī gada 8. janvārī Burtņieku vidusskolā tika atklāts Burtņieku sīnolu muzejs. Nozīmīga, gaišai vēstoša sakritība bija tas apstāklis, ka muzeja atklāšana notika tieši Zvaigznes dienā, bet luplais apmeklētāju skaits liecināja par to, ka šis brīdis bija zvaigžņu stunda ne tikai muzeja veidotājam skolotājam Anatolijam Kindzulim, bet arī visiem burtņieciešiem, kas bija pulcējušies un pulcēsies arī turpmāk, lai pasildītos pie savas dzimtās skolas atmiņu ugunsizstrā.

Pēc Burtņieku vidusskolas direktora U. Millera uzrunas pušu grieztā lanta pavēra ceļu uz muzeja telpām, kur viena pēc otras iedegās sveces un dalībnieki izjuta gaismas pievilcību, jo vairāk tāpēc, ka pārdzīvojumu vēl dzilāmi vārta bijušās skolas direktores Vāsas Zālītes aizkustinošie vārdi. Muzeja veidotājs sk. Kindzulis iepazīstināja ar sava paveiktā darba pamatjautājumiem, pieminot tos eksponātus, kurus neirīkstētu neapamanīt. Telpas pašauras, te nav iespējams izvietot pat trešo daļu no visiem materiāliem, bet galvenais, svarīgākais hronoloģiskā secībā te parādīts un pierādīts gan ar dokumentiem, gan grāmatām, gan fotomateriāliem, gan priekšmetiem, kas kādreiz lietoti Burtņieku senajās skolās. Ar aprīņojamu pacietību un rūpību sk. Kindzulis ir izpētījis izglītības ceļu Burtņiekos, sākot no ļoti elementāras bērnu apmācības mājās līdz brīdim, kad burtņieciešiem ir pašiem sava virsvidsola. Skolu muzejā varēs aplūkot gan burtņieciešu sarakstītās grāmatas, gan grāmatas par Burtņiekien, te var iepazīties ar ievērojamiem novadniekiem un tiem Burtņieku skolu absolventiem, kas paveikumi dzīvē ko nozīmīgu. Par pašizglīdzīgu darbu sk. Kindzulis spēna pateicības gan no personām, kas pārstāvēja iestādes un cilvēku kolektīvus (Valmieras novadpētniecības muzeja direktore Kruvale, rajona skolu valdes vadītājs Ruberts, pagasta pakarnes priekšsēdētājs Kārtigsons, SIA "Zirgaudzētava Burtņieki" pārstāvis Zālītis), gan no cienījamiem kultūras un zinātnes darbiniekiem (J. Bikše, I. Riekstiņš), gan no kolēģiem un skolēniem, kas bija ieradusies, pārvarot dažādus laika un telpas attālumus. Visiem bija sakāmi cildinoši vārdi un laba vēlējumi. Skolotājs Kindzulis savikārt pateicās visiem, kas palīdzējuši muzeja tapšanā.

Iesakām visiem vēlreiz bēnīgos un citās piemirstās telpās! Vai tur vēl neglabājas kāds dārgums, varbūt pirmā ābece ar gaili uz vāka? Kāds tas būtu atradums! Ja arī nekā nav saglabājies, nekamstiet, nāciet ciemos tāpat!

A. Tropa.

Tiesas piesēdētāju vēlēšanas.

Saeima pieņēmusi un valsts prezidents izsludinājis likumu "Par tiesas piesēdētāju vēlēšanu noteikšanu", nosakot, ka ar 1994.gada 30.decembri rīkojamas apgabaltiesu un rajonu tiesu piesēdētāju vēlēšanas.

Tiesas piesēdētāju kandidāti piesakāmi mēneša laikā no Saeimas noteiktā tiesas piesēdētāju vēlēšanu laika sākuma. Tātad - pēdējā tiesas piesēdētāju pieteikšanas diena - šī gada 30.janvāris.

Kandidātus tiesas piesēdētāju vēlēšanām var izvirzīt jebkura reģistrēta politiska vai sabiedriska organizācija, ne mazāk kā desmit balsttiesīgi Latvijas pilsoņi, attiecīgās padomes (domes) deputāts, attiecīgā rajona padomes un pilsētas dome.

Burtnieku pagastam ir tiesības uz 8 rajona tiesas piesēdētāju vietām un 4 Vidzemes apgabaltiesas piesēdētāju vietām. Tiesas piesēdētāju kandidātu pieteikumu veidlapas var saņemt rajona padomē, Valmierā, Tērbatas ielā 13, tel. 22237.

Burtnieku pagasta padomes sēde

1994. gada 21. decembrī.

- 1.Lēmā par dzīvokļa piešķiršanu V.Kolontajai internātskolā.
- 2.Piešķirta zemes īpašuma kompensācija par "Kroģu", "Jauntiliņu", "Dērzaines" zemēm.
- 3.Lēmā par zemes piešķiršanu un atsavināšanu.
- 4.Lēmā par bērnu sertifikātu pārdošanu - nolēma neatļaut.
- 5.Lēmā par uzdevuma maksas 50 % apmaksu Murjāņu sporta koledžas audzēknei I.Zariņai.
- 6.Nestātrīvoja no 1994.gada zemes nodokļa maksāšanas Skaidriti Grīnbergu "Mātuļos".
- 7.Piešķirta palātņu l.s 5.- pirmsskolas vecuma bērniem.

V.Zvejniece.

DAŽOS VĀRDOS.

- Burtnieku pagastā ir 183 pirmsskolas vecuma bērni. Uz tikšanos ar Ziemassvētku vecīti 24. decembrī Kultūras namā bija atnākuši 83 bērni. Bija rotāļas un dziesmas, salīnu pakas un fotografēšanās. Lielus un mazus iepriecināja pirmsskolas vecuma bērnu dažu kolektīvs.
- 25. decembrī Burtnieku baznīcā Ziemassvētku dievkalpojumu vadīja mācītājs Jānis Vāks. Priecīgāku un cerīgāku Vecā gada nogali draudzes locekļiem un svētdienas skolas bērniem darīja humānās palīdzības sūtījums no Zviedrijas.
- Kopā ar Pēci un Eiku svētkaus gaidīt 30. decembrī Kultūras namā bija sanākuši gan lieli, gan mazi burtniecīši. Uz izrādi tika pārdotas 60 biļetes.

!!! Jaungada karnevāls - gada lielākā un pēdējā balva. Sogad - 170 apmeklētāju un neierēti daudz masku. Suns, trīs sīventiņi un liela balta čūka - galveno balvu ieguvēji. Desmit vakara dalībniekiem bija laimējies nopirkt to biļeti, pēc kuras nomura tika saņemta balva.

!!! Jaunā gada pirmās stundas burtniecības bija iespēja pavadīt bērā "PĒK TOMA". Šis nakts apmeklētājiem laimīgi Jauno gadu vēlēja un savu mūziku veļēja "CEĻOTĀJĀIEM".

G. Duleka.

Mācību darba rezultāti.

TAIKVA PĀRBA:

Ja, sāgaidot 1994. gada 1. janvāri, 5.-12. klasēs bija 19 nesekmīgu skolēni, tad šo gadu sāgaidījām 37 nesekmīgo puķā.

Soreiz nesekmīgos vārdā nesaukām, bet to noteikti izdarīšu mācību gada beigās, ja izrādīsies, ka skolēns ir turpinājis slinkot vai kavēt skolu bez attaisnojoša iemesla.

Paldies visāklāko skolēnu vecākiem par bērnu mācīšanu un audzināšanu! Mums (skolotājiem un vecākiem) jāstrādā kopā, lai skolēnu sekmes uzlabotos. Vecāki, lūdzam pakontrolējiet savus bērnus, lai viņi-

- 1) apmeklētu skolu,
- 2) regulāri mācītos, neizniekojot savu brīvo laiku,
- 3) apmeklētu konsultācijas.

!!! Visi pagasta skolēni sāgām brīvpusdienas,

!!! visiem 1.-4. kl., 5.-12. kl. (ja dzīves vieta nostolas ir tālāk par 5 km) pagasts atmaksā ceta izdevumus,

!!! visi 1.-12. kl. skolēni Ziemas svētkos sāgām pagasta sarūpētus saldumus, atliek tikai mācīties.

Joprojām uzskatu, ka brīvpusdienas nevar būt ēst sliņķiem

(šeit nedrīkst skolēnus, kas tiešām nevar iemācīties) un mācību stundu kavētājiem (bez attaisnojoša iemesla).

Visiem burtniecības veiksmei šo gadu!

Dir. vietn. māc. darbā
Iveta Logina.

Vai viegli būt pensionāram ?

Šodien Latviju apdzīvo nepilni trīs miljoni iedzīvotāju. No tiem 661000 ir pensionāri. Burtiskos vien pāri par četriem simtiem.

Katram no mums jau lietas, ka par godīgu darba mūžu esam pelnījuši to pašu, ko saņem ārzemnieki - bezrūpīgus ceļojumus, labiekārtotu māju, pārticību sev un bērniem. Jāņem vērā, ka viņi brauc no valstīm ar ilggadīgu stabilu ekonomiku. Cik zināms no radīam un draugiem, arī tur šis labumi sīri jānopelna, ne jau dažos gados vien.

Mūsu pensiju pamatā neatbilst ieguldītajam darbam - saņemam visi vienādi trūcīgi. Uzvaroši smaida slikti vai gādījuma strādnieki un patsaļu lasītāji vai pārkrāvēji. Viņiem nepelnīta šī uzturamā pretstatā strādājošajam, kas strādāja divās vai trīs vai ar vairākām slodzēm. Domāju, ka mūsu sirdsapaiza - nemainīgs kritērijs pie dažādām sistēmām un valdībām. Kamēr vēl nav kārtības ražošana, tirdzniecība (īpaši pārpirkšana), izglītība, medicīnā u.t.t., veltīgi ganatlas. Taču būsim nesamierināti, sākosim likumu izstrādei, to ieviešanai, dosim savus ierosinājumus, vēlējums!

Domāju, ka burtisku pensionāri par daudz ko var būt gandarīti. Pensijas VIDĒMĀ saņemam laikā. Sociālās aprūpes fonds tiek veidots un dalīts godīgi, izspriežot pagasta padomes sēdēs. Valde rūpējas ne vien par ikdienu, bet arī par bērnu un priekta brīžiem. Ir pamatā bērnu gadījumos. Iespēju robežās tiek nodrošināta medicīniskā palīdzība.

Īpašs gandarījums par 1994. gada nogales Ziemassvētku eglītes vakaru. "Tik ilgi nebijām tikušies !" sacīja pensionāri, bezrūpīgi piesēdoties pie svētku galda siltā, mājīgā telpā, saņemot "rūķu" dāvanas, vinnējot loterijā. Par to vien mūsu palīdzes pagasta vecākajam D.Mārtiņsonam un sekretārei V.Zvejniecai, bet jo īpaši kultūras komitejas vadītājai I.Loginai un viņas veidotajam sabiedriskajam aktīvam. Jaunu noskaņu deva nopietnai muzicējošais vokālais ansamblis. Bet par latviskajiem pelēkajiem zirnīšiem ar īstu lauku spēki ar sirsnīgu atcerēšanos bāra "PĒTĒ TOMĀ" darbiniekus un finansētājus. Sveiciens saņēma "apaļo" jubileju gaviļnieki.

Radās vēlētās tikties vēl. Jautāvēlētā valde cer uz pašu pensionāru darbīgumu. Daudz implākā skaitā vajadzētu pulcēties izziņotajās tallas dienās kapos, parkos, ap sabiedriskajām ēkām. Vajadzētu veidot savu rokdancu (ne jau bērnu sēkšanas šedevru) izstādes - pārlošanas. Te varētu būt grozi un grozini, ciudi, zāķes, lakati un šaltes. Vairbūt kāds būtu ar mieru organizēt ko līdzīgu pašu humānajai palīdzībai? Vairbūt sakrāsīm kādu latu kopējai ekskursijai vai teātra apmeklējuma? Rosināsim viens otru un darbosimies! Būs vieglāk!

JAU NIEVĒLĒTĀ VALDE:

A. Kindzulis	E. Ozoliņš	Dz. Balode
V. Zālite	M. Sēkliņa	D. Auziņš
V. Vitola	A. Krutova	M. Vitola
A. Tropa	G. Ignace	A. Lielkāja

Pensionārs V. Zālite.

Kvalitatīva piena iegūšanas priekšnoteikumi.

Lai iegūtu labas kvalitātes pienu, galvenais ir ievērot sanitāri higiēniskos noteikumus slaušanas un piena pārstrādes laikā, kā arī pareizus govju turēšanas, barošanas un kopšanas režīmus.

Piena kvalitāti novērtē pēc ķīmiskā sastāva un sanitāri higiēniskajiem rādītājiem. Kvalitāti raksturojot, no ķīmiskajam sastāvdaļām novērtē piena tauku un olbaltumvielu saturu. Latvijā apstiprinātais bāzes tauku saturs pienā ir 3.5 %, olbaltumvielu - 3.0 %. Pārdojot pienu pārstrādes uzņēmumā, par katru 0.1 % tauku un 0.1 % olbaltumvielu, kas pārsniedz vai ir zem bāzes normas, noteiktajai iepirkuma cenai paredzēta piemaksa vai atvilkums.

Tauki pienā ir sībi lodīšu veidā. Vienā pilienā piena ir vairāki miljardi dažāda lieluma tauku lodīšu.

OLBALTUMVIELAS.

Piena olbaltumvielu lielāko daļu (80 % no kopējā olbaltumvielu daudzuma) dod kazeīns, kas, pienam sarecot, stābes vai fermentu ietekmē veido recekli.

Pienam jābūt iegūtam no kliniski veselām govīm, raskamā ar spēkā esošajiem veterinārsanitārajiem noteikumiem, un tā kvalitātei jāatbilst standartā noteiktajām prasībām. Pirmās piena strūklas ieteicams noslaucīt atsevišķā traukā. Piena ūlīt pēc slaušanas jāizkāš (jāatfina) un jāatdzesē. Izslauktajam pienam ir 36-38°C, tādā temperatūrā mikroorganismai strauji vairojas, to skaits pusstundas laikā var divtūkstoties. Pienam jāpielīdzinās skābums, tas iegūst nepatīkamu garšu un smaržu. Lai aizkavētu mikrofloras attīstību, piens ātri jāatdzesē. Sajaukt tikko slauktu pienu ar atdzesētu pienu nav atļauts. Pēcnot pienu ražošanas vietā, tā temperatūra nedrīkst pārsniegt +6°C. Pienam ar augstāku temperatūru tiek uzskatīts par nedzesētu. Pienam jābūt dabiskam, baltam vai ar viegli dzeltenīgu nokrāsu, bez nogulsnēm un pērsiļām. Pienam jāpiegādā tīrās, nesārņotās kanna.

Pienam jābūt augstākajā, pirmajā un otrajā šķirnē.

Rādītāja nosaukums	Raksturojums un lielums		
	Augstākā šķirne	1. šķirne	2. šķirne
Krāsa, smarža un garša	Balsturīga svaigam pienam, bez smaržām un piegāršām		Pielaujama viegla barības piegārša un smarža
Skābums °T	16 - 18	16 - 18	16 - 20
Blīvums kg/m ³	1027 (ne mazāk)	1027 (ne mazāk)	1027 (ne mazāk)
Tīrības grupa	1.	1.	2.
Baktēriju kop skaits 1000/cm ³ reduktāzes klase	300 (ne vairāk)	500 (ne vairāk)	4000 (ne vairāk)
Scatisko šūnu skaits 1000/cm ³	500 (ne vairāk)	500 (ne vairāk)	1000 (ne vairāk)

SKĀBUMS .

Piena skābumu mēra Tomera grādos ($^{\circ}\text{T}$) vai nosaka aktīvo skābumu. Svaiga piena skābums ir $16 - 20^{\circ}\text{T}$. Skābuma paaugstināšanās izraisa nevēlamas parādības. Paaugstināts skābums ir vecpienam un ar mastītu slimi govju pienam.

BLĪVUMS .

Blīvumu nosaka, lai konstatētu piena dabiskumu. Pielejot pienam ūdeni, tā blīvums samazinās.

PIENA MEHĀNISKĀ TĪRĪBA .

Pienā slaušanas laikā iekļūst vairāk vai mazāk netīrumu, piemēram, pakaiši, barības daļiņas, dzīvnieku spalvas u.c. Kopā ar šiem netīrumiem pienā iekļūst arī dažādi mikroorganismi. Piena tīrības pārbaudes rezultāti liecina par higiēnas noteikumu ievērošanas līmeni piena iegūšanas laikā.

REDUKTĀZE .

Baktēriju kopskaitu pienā nosaka ar reduktāzes pārbaudi. Reduktāze ir ferments, ko izdala pienā esošie mikroorganismi. Par tīru uzskata pienu, ja baktēriju skaits ir līdz 300 tūkst./ cm^3 .

SOMATISKAIS SKĀBUMS .

Somatisko skābumu nosaka, lai pārbaudītu, vai piens iegūts no veselām govīm. Ar mastītu slimi govju pienā paaugstināts somatisko skābumu skaits. Parasti veselu govju pienā somatisko skābumu skaits ir $50 - 500$ tūkst./ cm^3 .

NEDRĪKST NODOT PIENU:

- kas neatbilst minētajām prasībām,
- kas iegūts no govīm pirmajās 7 laktācijas dienās (jaunpiena),
- kas iegūts no govīm pēdējās 7 laktācijas dienās (vecpiens),
- kam pievienotas neitralizējošas un konservējošas vielas,
- kas satur antibiotikas, kā arī augu un dzīvnieku aizsardzībai lietotas ķīmikālijas,
- ar ķīmikāliju un naftas produktu smarķu un garšu,
- ar rūgtu, sasmalcinātu garšu, kā arī asi izteiktu barības piagaršu un smarķu, piegādātu netīrā un sarūsējošā tarā.

Bariniekam pagastā pienu no individuālā sektora iepērk, savācot to pa rīpkveida maršrutu. Pieskrūvējot pie piena steklam, bieži piena piegādātāji nav padomājuši par piena savācējas drošību, dēļi nepuviņi. Ziemas periodā piena steki nav notīrīti no sniega un slidena laikā nav nokaisīti ar smiltīm vai pelniem. Lai varētu savākt pienu pēc iespējas ātrāk, pagastam vajadzētu padomāt par zemes ceļu uzlabošanu. Lai nodrošinātu labas kvalitātes pienu uz piena kombinātu, jāpieliek pūles visiem piena piegādātājiem.

I. Krišjāns.

Atsauksimies "Draudzīgājam aicinājumam"!

Cienījamie Burtniecīši un Burtnieku skolas aizsācēju vecāki. Ir pagājis gads, kopš Latvijā ir atjaunota "Draudzīgā aicinājuma" kustība, kuru dibināja Latvijas brīvvalsts laikā Valsts prezidents Kārlis Ulmanis. Šā gada laikā skola aicinājuma ietvaros ir ieguvusi daudzās vērtīgas grāmatas bibliotēkai gan no vietējiem iedzīvotājiem, gan arī no ārzemēm.

Patsreiz mūsu skolā ir problēma ar skolārstniecības kabineta iekārtošanu, nepieciešams jauns urbis, kura iegādei vajadzētu vismaz Ls 500. Mums visiem rūp mūsu bērnu veselība, tāpēc aicinu visus burtniecīšus atbalstīt skolu šīs problēmas atrisināšanā.

Jebkuru informāciju par iespējamo palīdzību var sniegt pa telef. 56588.

O. Millers.

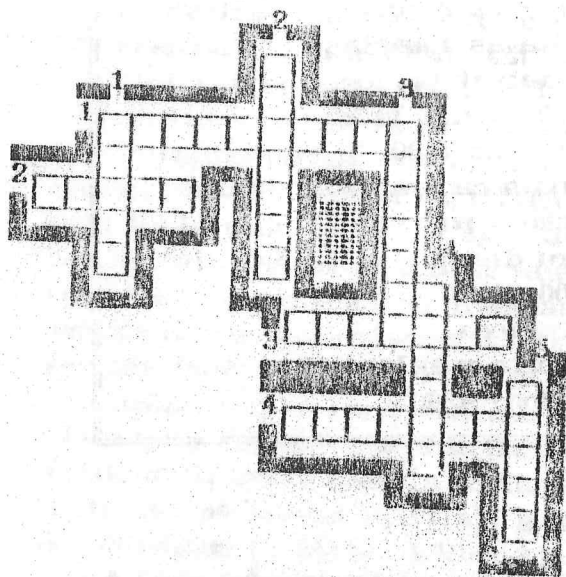
VALASBRĪŽIEM.

Garā ziemas vakaru īsināšanai un prāta asināšanai piedāvājam

KRUSTVĀRDU MĪKLU !!!

Tēma - BURTIEKI.

Pirmo, kurš iesniegs pareizu atrisinājumu, gaida pārsteiguma balva.
Atbildes iesniedzamas pagasta sekretārei V. Zvejniecei personīgi vai zvanot pa telefonu 56543.

Sastādīja A. Troga.

1. BURTIEKI.

1. Vieta Burtnieku ezera krastā, kur atklātas neolīta apmetnes.
2. Dziesoju krājums, kas veltīts Burtnieku bērniem, galvenais varonis.
3. Sala Burtnieku ezerā.
4. Ūdens, kas ietek Burtnieku ezerā.

2. STĀSTI.

1. Burtniecietis - Iščplēša ordeņa kavalieris.
2. Burtnieku kora pirmais diriģents.
3. Burtniecietis, par kuru stāstīts J. Jāņmuhabiņa "Zaļajā grāmatā".
4. Burtniecietis, kurš pārtulkojis Dantes "Dievišķo komēdiju".
5. Autors, kurš uzrakstījis kultūrvēsturisku stāstu par Burtniekiem.

SLUDINĀJUMI. PAZIŅOJUMI. REKLĀMA

Burtiešu draudzība aicina
pieteikties
uz ievētas mācībām.
Informācija pa telefonu
56271.

Burtniecība, kuras interesē savas
dzimtas ciltstoks un radu raksti,
ziņu iegūšanai ir iespēja izmantot
burtības grāmatas. Telefons 56271.

Aicināma jaunus dzialētājus vakalaļā savābli.
Tel. 56463 vakaros Aivaram.

Iestāpiet savu laiku, spēku un enerģiju,
izmantojot Burtiešu velas mazgātavas pakalpojumus!
Labas kvalitātes velas mašīnas mazgā visu veidu velu
(arī aizkarus, darba drēbes un kažokus),
tiek izmantoti krāsu atsvaidzinātāji,
velai tiek noņemtas pūkas un statiskā elektrība.
Jūs veļa tiks izmazgāta, izžāvēta, izgludināta
un iesmarcināta dažā sūnu laikā.
Jūs varat izvēlēties velas pulveri un smaržas.

Cena par 5 kg velas - Ls 2.30.

Izmantojot velas mazgātavas iekārtas,
jūs ir iespēja velu mazgāt pašiem.

To var izdarīt 2 līdz 3 stundu laikā.

Cena par 5 kg velas - Ls 1.80.

Burtiešu velas mazgātava atrodas centra skolas telpās
(iesaja no sporta laukuma pusēs).

Darba laiks: katru dienu

8.00-13.00 14.00-20.00

Brīvdiena - pimdiena.

Ir iespēja izmantot transporta pakalpojumus.

Informācija pa telefonu 42603.

Biedkolēģija: G. Dalecka, Dz. Grīnberga, D. Āke, I. Čurne,
A. Klavins, V. Zvejniece, L. Vašuta.

1995. gada janvāris.